МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Педагогічний факультет
Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної роботи _____
31 серпня 2022 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА МУЗИЧНОГО НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта

014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

2022-2023 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Аристова Людмила Сергіївна, доцент кафедри музичного мистецтва, кандидат педагогічних наук, доцент.

Програму схвалено на засіданні кафедри музичного мистецтва
Протокол від «27» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри
музичного мистецтва _____ (Стріхар О.І.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету педагогіки та психології

Протокол від «30» серпня 2022 року № 1
Голова навчально-методичної комісії _____ (Хрящевська Л.М.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «31» серпня 2022 року № 11
Голова навчально-методичної комісії університету _____ (Трофименко О.С.

Анотація дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Методика музичного навчання та виховання» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр спеціальності 014 Середня освіта, шифр спеціальності 014.13 Середня освіта (музичне мистецтво).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методика викладання музичного мистецтва та блоку «Музичного мистецтва» в інтегрованому курсі «Мистецтво» в закладах загальної середньої освіти в умовах Нової української школи.

Міждисциплінарні зв'язки. Програма пов'язана з навчальними дисциплінами: «Педагогіка», «Інноваційні педагогічні технології», «Інструментальне виконавство», «Вокально-хорове виконавство».

Ключові слова: методика, музичне виховання, музичне навчання.

Abstract of the discipline

The program of study of the discipline "Methods of music education and upbringing" compiled in accordance with the educational and professional program preparation of master's specialty 014 Secondary education specialty code 014.13 Secondary education (musical art).

The subject of study of the discipline is methods of teaching music art and the block "Music Art" in the integrated course "Art" in general secondary education in the New Ukrainian school.

Interdisciplinary connections. The program is associated with academic disciplines: "Pedagogy", "Innovative pedagogical technologies", "Instrumental performance", "Vocal and choral performance".

Keywords: methods, music education, music education.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Методика музичного навчання та виховання» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Музичне мистецтво).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методика викладання музичного мистецтва та блоку «Музичного мистецтва» в інтегрованому курсі «Мистецтво» в ЗЗСО.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна відноситься до дисциплін загально-професійної підготовки бакалаврів та відповідає вимогам до підготовки фахівців цього напряму та педагогічної підготовки вчителів музичного мистецтва. Програма пов'язана з навчальними дисциплінами: «Педагогіка», «Інструментальне виконавство», «Вокально-хорове виконавство».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1. 1. Мета - теоретико-методична підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва до практичної роботи в закладах загальної середньої освіти, формування професійної компетентності вчителя, спроможного розв'язувати актуальні проблеми художньо-естетичного виховання молоді, здатного оперувати знаннями й уміннями у процесі викладання музики в школі та творчої діяльності, цілісного бачення педагогічного процесу.

1. 2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є: засвоєння теоретичних знань з методики музичного навчання та виховання школярів; формування і розвиток методичної компетентності у майбутніх учителів музичного мистецтва, уміння конструювати педагогічні ситуації та знаходити засоби їхнього розв'язання; володіння знаннями, уміннями і навичками, методами і прийомами організації і реалізації сценарію уроку, музично-виховного заходу, групової роботи та їх закріплення в ході практичних занять.

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Знає загальні засади нормативно-правової бази освітньої діяльності у ЗЗСО, здатний реалізовувати державний стандарт і навчальні програми із одного або двох навчальних предметів, а також курсу за вибором, видів позакласної та видів позашкільної роботи з учнівською молоддю.

ПРН 7. Демонструє уміння вирішувати музично-педагогічні проблеми, оригінальність і гнучкість творчого мислення у процесі конструювання, інтерпретації та реалізації музично-педагогічних ситуацій.

ПРН 10. Має навички знаходження, обробки та аналізу інформації з різних джерел, використання в практиці професійної діяльності науково-педагогічної та музично-методичної літератури, а також Інтернет-ресурсів.

ПРН 11. Володіє сучасними методиками музичного (мистецького) навчання і виховання учнів ЗЗСО та інноваційними педагогічними технологіями (у тому числі інформаційно-комунікаційними).

ПРН 12. Демонструє вміння планувати, проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати урок музичного мистецтва / мистецтва керуючись набутими знаннями, вміннями та навичками з професійно-орієнтованих дисциплін.

ПРН 19. Здатний вчитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ФК 4. Здатність розкривати системно-структурні зв'язки музикознавчих, музично-педагогічних, культурологічних, частково-методичних понять.

ФК 5. Здатність до перенесення системи фахових знань у площину навчальних предметів музичне мистецтво/ мистецтво, структурування навчального матеріалу, проектування та організації власної діяльності.

ФК 7. Здатність до формування в школярів ключових і предметних мистецьких компетентностей у процесі навчання музичного мистецтва.

ФК 10. Здатність до моделювання освітнього процесу в школі на основі засвоєних теоретико-методичних знань і практичних вмінь навчання музичного мистецтва.

ФК 12. Здатність до оволодіння сучасними методами, засобами навчання, у тому числі інформаційними технологіями та їх використання для якісної організації освітнього процесу в школі.

ФК 13. Здатність до здійснення об'єктивного контролю й оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з музичного мистецтва /мистецтва.

ФК 14. Здатність до провадження дослідницької та інноваційної діяльності у закладах загальної середньої освіти.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 300 годин /10 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

5 семестр.

Кредит 7. Нормативні документи та навчально-методичне забезпечення предмету «Музичне мистецтво» в ЗЗСО

Тема 19. Сучасні нормативні документи при викладанні предмету «Музичне мистецтво» у ЗЗСО

Тема 20. Державні підручники для ЗЗСО з музичного мистецтва

Кредит 8. Урок музичного мистецтва в закладі загальної середньої освіти

Тема 21. Класифікація уроків музичного мистецтва (тип, форма, жанр)

Тема 22. Принципи та методи музичного навчання і виховання

Кредит 9. Основні види музичної діяльності учнів на уроках музичного мистецтва та методика їх проведення

Тема 23. Методика проведення вокально-хорової роботи на уроці: розспівування, розучування, повторення пісні

Тема 24. Імпровізаційна діяльність учнів на уроках музичного мистецтва / мистецтва

Кредит 10. Основні види музичної діяльності учнів на уроках музичного мистецтва та методика їх проведення

Тема 25. Методика проведення слухання музики на уроці: сприймання та аналіз-інтерпретація музики.

Тема 26. Методика навчання музичної грамоти на уроці музичного мистецтва / мистецтва

Кредит 11. Методика проведення уроків музичного мистецтва

Тема 27. Художньо-педагогічна драматургія уроку музичного мистецтва

Тема 28. План-конспект уроку

6 семестр

Кредит 12. Моделювання уроків музичного мистецтва в початковій школі

Тема 29. Уроки музичного мистецтва в інтегрованому курсі «Мистецтво 1 клас»: особливості викладання.

Тема 30. Уроки музичного мистецтва в інтегрованому курсі «Мистецтво 2 клас»: особливості викладання.

Тема 31. Уроки музичного мистецтва в інтегрованому курсі «Мистецтво 3 клас»: особливості викладання.

Тема 32. Уроки музичного мистецтва в інтегрованому курсі «Мистецтво 4 клас»: особливості викладання.

Кредит 13. Моделювання уроків музичного мистецтва в основній школі

Тема 33. Уроки музичного мистецтва в 5-х класах: особливості викладання.

Тема 34. Уроки музичного мистецтва в 6-х класах: особливості викладання.
Тема 35. Уроки музичного мистецтва в 7-х класах: особливості викладання.

3. Рекомендована література

Базова

1. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання ч1: навч.-метод. посібник. Миколаїв : Іліон, 2018. 404 с.
2. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання ч.2: навч.-метод. посібник. Миколаїв : Іліон, 2021. 444 с.
3. Аристова Л.С., Чєн Н.В. Мистецтво: підручник для 5 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: УОВЦ «Оріон», 2022. 224с., іл.
4. Калініченко О.В., Аристова Л.С. Мистецтво: підруч. інтегрованого курсу для 1 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2018. 112 с.
5. Калініченко О.В., Аристова Л.С. Мистецтво: підруч. інтегрованого курсу для 2 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2019. 112 с.
6. Калініченко О.В., Аристова Л.С. Мистецтво: підруч. інтегрованого курсу для 3 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2020. 128 с.
7. Калініченко О.В., Аристова Л.С. Мистецтво: підруч. інтегрованого курсу для 4 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2021. 144 с.
8. Масол Л. М., Гайдамака О. В., Бєлкіна Е. В., Калініченко О. В., Руденко І. В. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів. Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2006. 256 с.
9. Масол Л. М., Аристова Л. С. Музичне мистецтво: підруч. для 6 кл. Харків: Сиция, 2014. 160 с.: іл.. /Наказ МОН України від 07.02.2014р. №123
10. Масол Л. М., Аристова Л. С. Музичне мистецтво: підруч. для 7 кл. Харків: Сиция, 2015. 144 с.: іл.. /Наказ МОН України від 20.07.2015р. №777

Допоміжна

1. Букрєєва Г.Б. Цікава музика: Музично-дидактичні ігри. 5 – 8 класи: Навч. посібник для учнів основної школи. Тернопіль: Навчальна книга- Богдан, 2003. 104 с.
2. Кушка Я. С. Методика музичного виховання дітей. Вид. друге, доопрацьоване. Навч. посібник для вищих навч. закл. культури і мистецтв І-ІІ рівнів акредитації у 2-х частинах. Ч.1. Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 216 с.
3. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах: Навч. посібник. К.: Либідь, 2001. 272 с.
4. Ростовський О. Я. Взаємодія різних видів мистецтва на уроках музики: Методичні рекомендації. К.: Освіта, 1991. 48 с.
5. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в основній школі: Навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 272 с.
6. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в початковій школі: Навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 216 с.
7. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
8. Черкасов В. Ф. Теорія і методика музичної освіти: Навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. 472 с.
9. Черкасов В. Ф. Вокально-хорова робота й формування співацьких навичок учнів на уроках музичного мистецтва. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. Вип. 107_1. С.26-36.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання у 5-му семестрі – залік
Форма підсумкового контролю успішності навчання у 6-му семестрі – залік

5. Засоби діагностики успішності навчання: контрольна робота, тести